

Η ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

Ὅπου κυλῖνε ἀστόχιστα
 Τ' ἄλετρι—ὡσάν τὰ βώδια
 Καὶ σούφρονται ὑποταχτικά
 Στῶν Δυνατῶν τὰ πόδια
 Σκάμπαν καὶ βάλλαν τ' Ὀνειρο
 Μέσ' τὸ βαθὺ τὸ λάκκον,
 Τῶν Ἀνίδεων τὰ βλαστήμια,
 Καὶ τῶν Ἀνθρωπάκων.

Οἱ Βατράχοι κρίζανε
 Μέσ' ἀπὸ τὰ βάλτονεῖα
 Κ' οἱ Κάμπιες βουληθήρινε
 Γιὰ νὰ ρίξουν τ' Ἀστέρια.
 ὦ! Λόγια τὰ φαρμακεριά,
 Κ' οἱ Ὀχιές ὀποῦ σφυρᾶνε,
 Κ' οἱ Ἀλεπούδες—ποῦ προβιά
 Τοῦ λιονταριοῦ φορᾶνε,
 Μὴ φωνὴ εἶναι μέσου μου
 Κ' ἔτσι πικρομιλάει:
 Τῆς νύχτας τὰ καμώματα
 Τὰ βλέπει ἢ μέρα καὶ γελάει.

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Η ΤΑΝ Η ΕΠΙ ΤΑΝ

(Ἀπὸ τὸ Δεύκωμα τῆς Μυριέλλας—Μοιρίτας)

Ἀγαπητὴ Μυριέλλα,

Ἐύκουσες βέβαια στὸ σχολεῖο ἀπρὶ τὰ λόγια ποῦ ἡ Σκαρτιάτισσα μητέρα τὰ εἶπε στὸ παιδί της, σὺν τὸ ἀποχαιρετοῦσε. Σὲ δικὰ μας ρωμαϊκά τὰ λόγια ἀπρὶ σημαίνουν: "Ἢ φέρε την πίσω τὴν ἀσπίδα σου ἢ νὰ σὲ φέρουν ἀπάνου της νεκρὸ.

Τέτια λόγια, παιδί μου, ἀπὸ τίς σημερινές μητέρες τῆς Ρωμοσύνης δὲν τάκοῦμε, ἄς ἐλπίζουμε ὅμως πὸς ἀπὸ τῆς καινούργιας γενιᾶς τίς μητέρες θὰν τὰ ξανακούσουμε καὶ πὸς μὴ μέρου θὰν τὰ βλέπουμε γραμμένα ἀπ' ὄξω ἀπὸ κάθε κοριτσίστικο σχολεῖο ὡς τὸ πρῶτο μᾶθημα ποῦ θὰ μαθαίνοινε οἱ κατωτινές μιννάδες.

Λίβερπουλ Μᾶης 1910.

ΑΛΕΞΑΝΤΡΑ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ

Η ΣΑΚΟΥΝΤΑΛΑ ΤΟΥ ΚΑΛΙΔΑΔΑΣ
 μεταφρασμένη ἀπὸ τὸ Σανσκριτικὸ καὶ Πρα-
 κριτικὸ κείμενο ἀπὸ τὸν

Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ

ΠΟΥΛΙΕΤΑΙ ΜΙΑ ΔΡΑΧΜΗ

στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ»

«Θὰ γίνῃ ἔθνος ἡ Ελλάδα ἢ δὲ θὰ γίνῃ.
 Ἄμα γίνῃ θὰ τρακιστῇ κ' ἢ πρόληψῃ. Κ'
 ἐπειδὴ ἀναντιλεχτο πὸς θὰ γίνῃ ἔθνος.
 θὰ πῆ πὸς γὰ βέβαιον ἢ νίκη δική μας.
 ἐγλαδὴ τῆς Ἰδέας.» ΠΥΧΑΡΗΣ (Ρέθα
 καὶ Μήλα Τόμος Ι')

«Οἱ ἐγροτικιστὰὶ ἐκλήθησαν ὑπὸ τῆς ἱ-
 στορίας νὰ παίξουν σπουδαῖον ρόλον εἰς
 τὴν ἀναγέννησιν τῆς κοινωνίας μας.
 Ἀποῦ κατώρθωσαν εἰς τὸ μέσον τοιοῦτου
 ὠκεανοῦ ψεύδους καὶ ἀπάτης ν' ἀπαλ-
 λαγοῦν ἰσχυρῶν προλήψεων. τὰ τοιοῦτον
 ἀποδεικνύει ἔτι ἔχουν ὑγιὴ ἐγκέφαλον
 καὶ γενναῖον. εἰλικρινὴ χαρακτήρα, πράγ-
 μα σπάνιον εἰς τοιαύτην σχολαστικὴν,
 διεφθαρμένην καὶ σατανικῶς ἐγωιστικὴν
 ἐποχὴν μας.» Γ. ΣΚΑΠΡΟΣ («Τὸ Κοινο-
 νικὸ μας ζήτημα»).

Ὁ ἀγώνας γιὰ τὴ γλώσσα ποῦ ἀνοιξε ὁ Ψυ-
 χάρης ἀπὸ τὸ 1888 μετὰ τὸ «Ταξίδι του» ἀπλώθηκε
 φούντωσε καὶ συντάραξε τίς τελευταῖες μέρες ἄλλη
 μιὰ φορὰ τὸ ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν. Εἶναι τρομερὸ νὰ
 συλλογιστῇ κανεὶς τὴ δύναμη πρέπει νὰ κλείνῃ μέ-
 σα τῆς μιᾶ Ἀλήθεια, ποῦ ἤσυχχα ἤσυχχα τὴ φέρνει
 στὴ μέση ἑνὸς ἀθροῦς, καὶ αὐτὴ σὰ φῶς ποῦ τίπο-
 τα δὲν μπερρεῖ νὰ τὴ σταματήσῃ συνεπαίρει: παρά-
 δεσες καὶ συνήθειες, πατῆ πρόληψες, ξεσκοτιδιάζει
 μυαλά, περνᾷ καιροῦς, πετᾷ πάνου ἀπὸ γενιές, ὑ-
 ψώνει συνειδησες, καρπίζει τὸ νοῦ, δένει ἐποχές. Οἱ
 πῶ σημαντικοὶ πρόδρομοὶ τοῦ Ψυχάρη, ὁ μέγας
 Σελωμὸς καὶ ὁ προφήτης Βηλαράς, ἔσο καὶ ἂ νοιώσανε
 κατάθαθα τὸ ζήτημα τῆς γλώσσας καὶ διακηρύ-
 ξανε μεγαλόφωνα τὰ δίκια τῆς δημοτικῆς μας δὲν
 μπορέσανε νὰ βαστήξουνε τὸν ἀγῶνα γιὰτὶ λείπανε
 ἀπ' αὐτοὺς τὰ ἔπλα τῆς Ἐπιστήμης. Μετὰ τὴ λογικὴ
 μονάχα καὶ μετὰ τὴν καρδιὰ τέτοιοι ἀγῶνες δὲν
 μποροῦνε νὰ διαδοῦνε τὰ μαῦρα σύγνεφα τῆς ἀμά-
 θειας καὶ τῆς ἐκμετάλλεψης τῶν ἀγαθῶν τοῦ κα-
 θεστώτου.

Χρειαστῆκανε εἴκοσι τρία χρόνια ἀπὸ τότες γιὰ
 νὰ στεριώσῃ μιὰ νέα γλωσσικὴ συνειδησῆ, μιὰ προ-
 σπάθεια γιὰ νὰ σπάσῃ τὴν παράδοση ποῦ κληροδο-
 τήσανε στὸ ἔθνος ὁ ἀσυλλόγιστος Προγονισμὸς καὶ
 ἡ σχολαστικὴ Δασκαλοκρατία. Σήμερα μπορούμε
 νὰ ποῦμε ἀδίσταχτα πὸς τὰ πῶ φωτεινὰ πνέματα
 τοῦ Νέου Ἑλληνισμοῦ νοιώσανε τὴν καινούργια ἱ-
 δεολογία τοῦ Δημοτικισμοῦ ποῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν
 ἀλλαγὴ τῆς γλώσσας, ἀπὸ τὸ θάνατο τῆς ψεύτικῆς
 καθαρῆς, γιὰ νὰ φτάσῃ ἴσα μετὰ τὴν ἀλλαγὴ
 τῆς ψυχῆς τῆς πλανημένης καὶ ἀφιονισμένης ἀπὸ τὸν
 καπνὸ τοῦ εὐχολοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τῆς λογοκο-
 πίας.